Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie zachodniopomorskim w 2023 r.

18.12.2024 r.

88,2%
Udział poboru wody na cele produkcyjne w poborze ogólnym województwa

W 2023 r. pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie zachodniopomorskim, podobnie jak przed rokiem, wyniósł 920,6 hm³, co stanowiło 11,0% ilości wody pobranej w kraju.

Wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód

Największą część pobranej wody, tj. 812,3 hm³ (88,2% ogólnego poboru) przeznaczono na cele produkcyjne. Na cele eksploatacji sieci wodociągowej pobrano 95,9 hm³ wody (10,4% poboru wody), a na potrzeby nawadniania oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych – 12,3 hm³ (1,3%).

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniósł 40,2 dam³

Woda na cele produkcyjne pochodziła głównie z ujęć powierzchniowych (99,0%), podczas gdy woda na cele eksploatacji sieci wodociągowej pobrana była w większości z ujęć podziemnych (80,0%).

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2023 r. wyniosło 900,8 hm³, z czego na potrzeby przemysłu przeznaczono 90,1% wody, na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej – 8,6%, a na potrzeby napełnienia i uzupełnienia stawów rybnych – 1,4%.

Średnie roczne zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa wyniosło 552,0 m³

⇧1,8%
Wzrost ilości ścieków przemysłowych i komunalnych odprowadzonych do wód lub do ziemi w porównaniu z rokiem poprzednim

W 2023 r. do wód lub do ziemi odprowadzono 890,9 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych (o 1,8% więcej niż przed rokiem), co stanowiło 13,0% ilości ścieków odprowadzonych w kraju.

W 2023 r. bezpośrednio z zakładów odprowadzono 820,6 hm³ ścieków (92,1% ogólnej ilości), z czego 96,6% stanowiły wody chłodnicze – umownie czyste, niewymagające oczyszczania. Siecią kanalizacyjną odprowadzono 70,2 hm³ ścieków komunalnych (7,9% ogólnej ilości), które w całości zostały poddane procesowi oczyszczania.

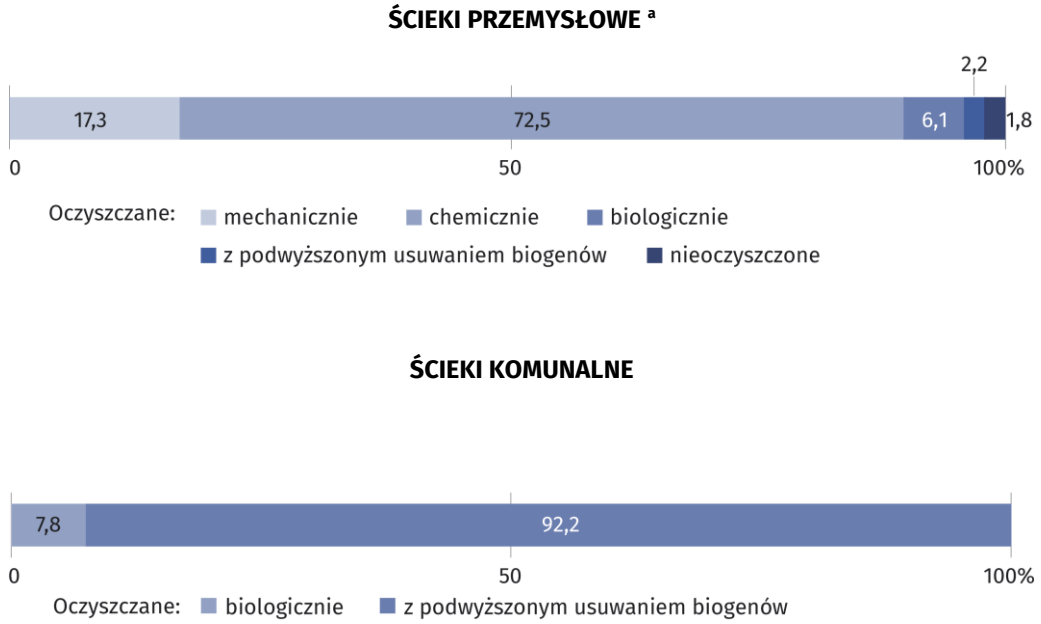
Bezpośrednio z zakładów odprowadzono do wód lub do ziemi 92,1% ścieków, a siecią kanalizacyjną – 7,9%

Oczyszczenia wymagało 97,8 hm³ odprowadzonych ścieków przemysłowych i komunalnych (o 5,0% mniej niż przed rokiem), tj. 11,0% ogólnej ilości. Najwięcej ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia odprowadzono z obszaru powiatów polickiego (23,5%) i m. Szczecin (22,0%).

Łącznie oczyszczono 97,3 hm³, tj. 99,5% ścieków wymagających oczyszczania. W oczyszczalniach z podwyższonym usuwaniem biogenów oczyszczono 66,9% ścieków wymagających oczyszczenia, w chemicznych – 20,4% (były to ścieki przemysłowe), biologicznych – 7,3%, a w mechanicznych – 4,9%. Zaledwie 0,5 hm³ ścieków nie zostało poddanych procesowi oczyszczania.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego działało 271 oczyszczalni ścieków, z tego 240 oczyszczalni komunalnych oraz 31 przemysłowych. Wśród nich przeważały oczyszczalnie biologiczne (69,4%), a oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów stanowiły 26,6%.

Wykres 1. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi w 2023 r.

a Odprowadzone bezpośrednio z zakładów.

⇩18,8%
Spadek całkowitej emisji zanieczyszczeń pyłowych w porównaniu z 2022 r.

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim z zakładów uznanych za uciążliwe dla środowiska wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 1,1 tys. ton, tj. o 18,8% mniej niż przed rokiem, natomiast zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) – 27,2 tys. ton, tj. o 67,5% więcej.

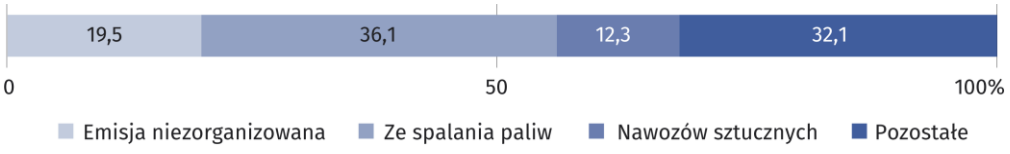
Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

W województwie zachodniopomorskim w 2023 r. za szczególnie uciążliwe dla środowiska uznano 107 zakładów.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 1,1 tys. ton (wobec 1,3 tys. ton w 2022 r.), co stanowiło 6,6% pyłów wyemitowanych w kraju i lokowało województwo na 5. miejscu w Polsce. Przeważająca ilość zanieczyszczeń pyłowych, tj. 36,1% (przed rokiem – 34,4%) pochodziła ze spalania paliw. Najwięcej zanieczyszczeń pyłowych wyemitowały zakłady działające na terenie powiatów: polickiego (24,9%), szczecineckiego (18,7%) i m. Świnoujście (13,7%).

Emisja zanieczyszczeń pyłowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniosła 0,05 tony

Wykres 2. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w 2023 r.

Według stanu na koniec 2023 r. urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadały 63 zakłady, tj. 58,9% liczby zakładów uciążliwych dla czystości powietrza. W zainstalowanych urządzeniach zatrzymano 99,9% wytworzonych pyłów, a najwyższe współczynniki redukcji zanieczyszczeń odnotowano w powiatach gryfińskim i szczecineckim (po 100,0%).

W 2023 r. emisja zanieczyszczeń gazowych w skali roku zmniejszyła się o 2,8% do 5765,6 tys. ton (co stanowiło 3,3% ilości zanieczyszczeń gazowych wyemitowanych w kraju), w tym bez dwutlenku węgla wyniosła 27,2 tys. ton (o 67,5% więcej niż przed rokiem). Pod względem wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych województwo lokowało się na 11. miejscu w kraju.

Emisja zanieczyszczeń gazowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniosła 251,67 ton, w tym bez dwutlenku węgla – 1,19 ton

Wykres 3. Emisja zanieczyszczeń gazowych (bez CO_2) w 2023 r.

a W przeliczeniu na NO_2.

Wśród zanieczyszczeń gazowych najbardziej szkodliwe są tlenki siarki i azotu oraz gazy cieplarniane. Emisja dwutlenku siarki wyniosła 7,0 tys. ton (o 7,3% więcej niż przed rokiem), tlenków azotu (w przeliczeniu na NO_2) – 14,9 tys. ton (ponad 3-krotnie więcej), a dwutlenku węgla – 5738,4 tys. ton (o 3,0% mniej). Największą ilość gazowych zanieczyszczeń powietrza wyemitowały zakłady zlokalizowane na terenie powiatów: gryfińskiego (39,1%), m. Szczecin (22,7%) i polickiego (15,7%).

Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych posiadało 11 zakładów, tj. 10,3% liczby zakładów uciążliwych dla czystości powietrza. Zatrzymano w nich 58,1% zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wyemitowanych do atmosfery. Dwutlenek siarki został zatrzymany i zneutralizowany w 78,0% w stosunku do ilości wytworzonej, a tlenki azotu (w przeliczeniu na NO_2) – w 22,0%. Najwyższa redukcja zanieczyszczeń gazowych została odnotowana w powiatach gryfińskim (84,4%) i policki (73,4%) oraz w m. Szczecin (66,4%).

⇩22,0%

Spadek ilości wytworzonych odpadów przemysłowych w porównaniu z 2022 r.

W 2023 r. wytworzono 4398,9 tys. ton odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) pochodzących z różnych gałęzi działalności gospodarczej, tj. o 22,0% mniej niż przed rokiem.

Odpady przemysłowe

Odpady przemysłowe pochodziły głównie z działalności związanej z przetwórstwem przemysłowym (3883,7 tys. ton), budownictwem (228,0 tys. ton) oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (214,2 tys. ton).

Na 1 km² powierzchni województwa przypadało 192,0 ton wytworzonych w ciągu roku odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

Przeważającą część (78,2%) odpadów przemysłowych ich wytwórcy unieszkodliwili we własnym zakresie, odzyskowi poddali 11,3%, innym odbiorcom odpadów przekazali 9,7%, a pozostałe 0,7% magazynowali czasowo.

Według stanu na koniec 2023 r. na składowiskach własnych zakładów nagromadzono 138184,9 tys. ton odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych), co stanowiło 7,5% odpadów nagromadzonych w kraju. W skali roku masa nagromadzonych odpadów zwiększyła się o 1094,4 tys. ton (o 0,8%).

Średnio na 1 km² powierzchni województwa tak jak przed rokiem przypadało 6,0 tys. ton nagromadzonych odpadów. Powierzchnia niezrekultywowanych terenów składowania pozostała również na ubiegłorocznym poziomie (561,5 ha).

⇩3,1%
Spadek ilości zebranych odpadów komunalnych w porównaniu z 2022 r.

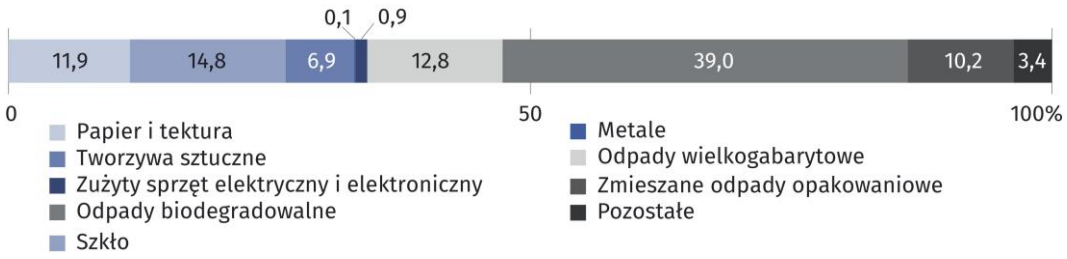
W 2023 r. zebrano 656,2 tys. ton odpadów (o 3,1% mniej niż przed rokiem), z czego 35,5% stanowiły odpady zebrane selektywnie.

Odpady komunalne

W 2023 r. usługę odbierania odpadów komunalnych świadczyło 77 zakładów oczyszczania zlokalizowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego, które zebrały 423,3 tys. ton odpadów zmieszanych oraz 232,8 tys. ton odpadów wyselekcjonowanych. Masa odpadów zebranych selektywnie spadła o 2,0% w stosunku do 2022 r., a w jej strukturze największy udział miały odpady biodegradowalne (39,0%), szkło (14,8%) i odpady wielkogabarytowe (12,8%).

Na jednego mieszkańca przypadały 401,0 kg zebranych odpadów komunalnych (o 10,5 kg mniej niż przed rokiem)

Wykres 4. Struktura odpadów komunalnych zebranych selektywnie według frakcji w 2023 r.

Zebrane odpady komunalne w 2023 r. zostały zagospodarowane w następujący sposób:

- odzysk – 350,5 tys. ton (53,4%), w tym recykling – 85,5 tys. ton (13,0%), biologiczne procesy przetwarzania (kompostowanie lub fermentacja) – 58,5 tys. ton (8,9%), przekształcenie termiczne z odzyskiem energii – 206,4 tys. ton (31,5%),
- unieszkodliwienie – 140,8 tys. ton (21,5%), w tym składowanie – 140,8 tys. ton (21,5%).

Według stanu na koniec 2023 r. w województwie zachodniopomorskim funkcjonowało 13 składowisk przyjmujących odpady komunalne, zajmujące łączną powierzchnię 163,4 ha; 12 składowisk wyposażonych było w instalacje służące do odgazowywania, w wyniku czego poprzez spalanie ujętego gazu odzyskano 79,9 GJ energii cieplnej oraz 7884,4 MWh energii elektrycznej. Ponadto odnotowano istnienie 70 dzikich wysypisk. W ciągu roku zlikwidowano 468 dzikich wysypisk, z których łącznie zebrano około 0,4 tys. ton odpadów komunalnych.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej

W 2023 r. na inwestycje oraz środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej przeznaczono łącznie 581,6 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 1,1% mniej niż przed rokiem.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca wielkość nakładów poniesionych na te cele wyniosła 356,41 zł (przed rokiem 358,39 zł).

Prawie 54% wartości nakładów służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej stanowiły środki własne inwestorów; znaczny udział w finansowaniu miały także środki z zagranicy i fundusze ekologiczne.

⇧5,9%

Wzrost nakładów na środki trwałe i inwestycje służące ochronie środowiska w porównaniu z 2022 r.

Nakłady na środki trwałe i inwestycje służące ochronie środowiska w 2023 r. wyniosły 454,8 mln zł (w cenach bieżących) i były wyższe od poniesionych przed rokiem o 5,9%.

Większość środków (64,8%) przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód. Na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych przeznaczono 20,8%, a na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu – 7,5%.

Na inwestycje oraz środki trwałe w zakresie gospodarki ściekowej i ochrony wód poniesiono nakłady w wysokości 294,8 mln zł (o 18,8% wyższe niż w 2022 r.), w tym 78,7% przeznaczono na sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe, a 20,1% – na oczyszczalnie ścieków komunalnych.

Nakłady na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu wyniosły 34,0 mln zł (o 58,2% mniej niż przed rokiem), w tym 15,9% przeznaczono na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizacje kotłowni i ciepłowni.

Nakłady na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochronę wód podziemnych i powierzchniowych wyniosły 94,8 mln zł (o 23,3% więcej niż przed rokiem), w tym 25,3% przeznaczono na zbieranie odpadów i ich transport.

Nakłady na ochronę środowiska w województwie zachodniopomorskim stanowiły 2,5% wydatków poniesionych na ten cel w kraju

⇩20,0%

Spadek nakładów na środki trwałe i inwestycje służące gospodarce wodnej w porównaniu z 2022 r.

Nakłady na środki trwałe i inwestycje służące gospodarce wodnej w 2023 r. wyniosły 126,8 mln zł (w cenach bieżących) i były o 20,0% niższe niż przed rokiem.

Najwięcej środków służących gospodarce wodnej przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody (83,8% wobec 57,3% przed rokiem).

Nakłady na gospodarkę wodną w województwie zachodniopomorskim stanowiły 2,9% nakładów poniesionych na ten cel w kraju

Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną w 2023 r. w województwie zachodniopomorskim to m.in.: 6 oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 5530,0 m^3/dobę, sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki o długości 134,6 km oraz odprowadzająca wody opadowe o długości 36,8 km, uzdatnianie wody o łącznej wydajności 2350,0 m^3/dobę oraz sieć wodociągowa o długości 137,7 km.

21,9%

Udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej w powierzchni ogólnej województwa

Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona wyniosła 502,8 tys. ha, co stanowiło 21,9% ogólnej powierzchni województwa.

Ochrona zasobów i powierzchni ziemi

Według stanu na koniec 2023 r. obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione w województwie zachodniopomorskim stanowiły 5,0% prawnie chronionej powierzchni w kraju. Obszary chronionego krajobrazu obejmowały 346,6 tys. ha, parki krajobrazowe – 115,4 tys. ha, rezerwaty przyrody – 14,2 tys. ha, parki narodowe – 13,6 tys. ha, użytki ekologiczne i stanowiska dokumentacyjne – 7,0 tys. ha, a zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – 6,1 tys. ha.

Na 1 mieszkańca województwa przypadało 3081 m^2 powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej

Łączna powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych, które całkowicie utraciły przydatność do produkcji rolnej lub leśnej na skutek działalności przemysłowej i wydobywczej, wyniosła 2,9 tys. ha (o 1,0% więcej w stosunku do poprzedniego roku), a przeważającą ich część (75,0%) stanowiły grunty zdewastowane.

Grunty zdegradowane i zdewastowane w województwie stanowiły 4,8% powierzchni wymagającej rekultywacji lub zagospodarowania w kraju

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim zrekultywowano 52 ha gruntów (wobec 143 ha w 2022 r.), w tym 71,2% – z przeznaczeniem na cele rolnicze.

Powierzchnia gruntów leśnych

Powierzchnia gruntów leśnych województwa zachodniopomorskiego według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. wyniosła 845,2 tys. ha, co stanowiło 8,9% powierzchni gruntów leśnych w kraju.

W strukturze własnościowej lasów województwa zachodniopomorskiego dominowały lasy publiczne (97,2%), przy czym 94,3% powierzchni lasów znajdowało się w zarządzie Lasów Państwowych.

Lesistość

Według stanu na koniec 2023 r. lesistość w województwie zachodniopomorskim wyniosła 35,9% i była wyższa o 6,3 p. proc. od wskaźnika dla kraju.

Województwo zachodniopomorskie pod względem lesistości zajmowało 3. lokatę w kraju

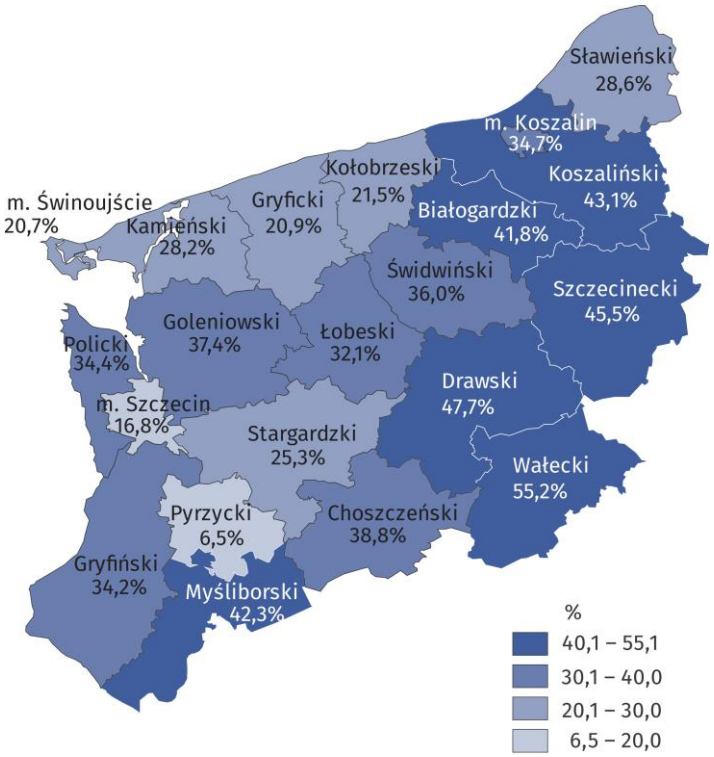
Najwyższą lesistością charakteryzowały się powiaty: wałecki (55,2%), drawski (47,7%) oraz szczecinecki (45,5%), a najniższą – powiat pyrzycki (6,5%).

W województwie zachodniopomorskim przeważają gatunki iglaste drzew. W lasach w zarządzie Lasów Państwowych zajmowały one 530,1 tys. ha, co stanowiło 68,4% powierzchni zalesionej. Gatunkiem dominującym w tej grupie była sosna (62,0%); świerk stanowił 4,6%. Lasy liściaste zajmowały powierzchnię 244,6 tys. ha (31,6%), a największe udziały wśród gatunków drzew miały buk (9,9%), brzoza (7,4%) oraz dąb (7,3%).

Na 1 mieszkańca w województwie przypadało 50,4 a powierzchni lasów, wobec 24,7 a w Polsce

Pod względem struktury wiekowej lasów w zarządzie Lasów Państwowych dominuje drzewostan w klasie wieku 41–60 lat (22,6%), natomiast drzew ponad stuletnich było niespełna 10%.

Mapa 1. Lesistość według powiatów w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Wśród powiatów województwa zachodniopomorskiego najwyższą lesistością w 2023 r. charakteryzował się powiat wałecki (55,2%), a najniższą – pyrzycki (6,5%)

Pozyskanie drewna

W 2023 r. pozyskano 5288,9 dam^3 drewna (bez drewna pozyskanego z zadrzewień), tj. o 5,7% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim. Prawie całość (99,3%) pochodziła z lasów w zarządzie Lasów Państwowych. Większość (80,3%) pozyskanego drewna stanowiła grubizna iglasta. Pod względem ilości pozyskanego drewna województwo zachodniopomorskie zajmowało 1. lokatę w kraju (12,7% ogółu drewna w kraju).

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim pozyskano 5608,7 dam^3 drewna

Tablica 1. Pozyskanie drewna [a]

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
OGÓŁEM w dam^3	**4753,7**	**5608,7**	**5288,9**
Lasy publiczne	**4743,6**	**5586,0**	**5273,4**
w tym:			
własność Skarbu Państwa	4741,2	5578,5	5268,8
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	4718,6	5554,4	5249,8
własność gmin[ab]	1,8	7,4	3,3
Lasy prywatne	**10,0**	**22,8**	**15,5**
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m^3	**558,2**	**657,9**	**613,0**

a Bez pozyskania drewna z zadrzewień. b Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Szczecinie

Dyrektor Magdalena Wegner
Tel: 91 459 77 00

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 91 459 75 00, 91 459 75 73

szczecin.stat.gov.pl

@Szczecin_STAT

@UrzadStatystycznywSzczecinie

Powiązane opracowania

Ochrona środowiska 2023

Rocznik Statystyczny Leśnictwa 2023

Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie zachodniopomorskim w 2022 r.

Temat dostępny w bazach danych

Bank Danych Lokalnych – Stan i ochrona środowiska

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Emisja zanieczyszczeń powietrza

Grunty zdegradowane

Grunty zdewastowane

Inwestycje gospodarki wodnej

Inwestycje ochrony środowiska

Ochrona przyrody

Oczyszczalnia ścieków

Odpady

Pobór wody na cele produkcyjne

Ścieki

Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną

Zanieczyszczenia gazowe

Zanieczyszczenia pyłowe

Zasoby wodne

Zużycie wody